

— Ρουίτζ, στείλε νά φωνάξουν τὸν ἰατρὸν Βροῦτον. — Ἡσύχασε, κόρη μου· εἶνε ἡ θερμότης.

Καὶ, ταῦτα λέγουσα ἡ Βασίλισσα, ἐξεκούμβωσε τὸν στηθόδεσμον τῆς Ὀνδίνης. Εἶτα, θέσασα τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας της, δὲν ἠσθάνθη εἰμὴ ἀδιάκριτον τινὲ ψίθυρον. Αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν της εἶχον ἀνοιχθῆ ὑπερβολικῶς, αἱ δὲ χεῖρές της ἦσαν κἀθιδροὶ καὶ ψυχραί.

Ἡ Βασίλισσα ἐκάθησεν ἐπὶ ἀνακλίντρου.

Μετ' ὀλίγα λεπτὰ ὁ Ρουίτζ ἐπκνήθηεν ἀγγέλλων ὅτι ὁ Βροῦτος ἔρχεται.

— Παλὸ ἀργά! — ἐψιθύρισεν ἡ Ὀνδίνα προσπαθοῦσα ματαίως νά ἐγερθῆ ἐπὶ τῆς κλίνης. Καὶ ἐκλείσε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ Βροῦτος εἰσέρχεται. Ἡ Βασίλισσα τῷ δεικνύει τὴν κλίνην καὶ τὴν ἀσθενῆ. Ὁ Βροῦτος ἀναγινωρίζει τὴν Ἑλένην, τρέχει πρὸς αὐτήν, τὴν παρατηρεῖ τρέμων, ἐγείρει τὴν κεφαλὴν της καὶ, διὰ νὰ τὴν ἴδῃ καλλίτερον ζητεῖ ἐν κηρίον ἐκ τῆς πλησίον τραπέζης. Ἀλλὰ βλέπει ἐπ' αὐτῆς ἐν φιαλίδιον . . . τὸ φιαλίδιον τὸ ὁποῖον ὁ ἴδιος εἶχε φέρει εἰς τὴν πριγκίπισσαν de Kerson διὰ τὸ κυνέριόν της . . . ἐννοεῖ τὰ πάντα, ἐκβάλλει φωνὴν τρέμου καὶ, γονυπετῶν πρὸ τῆς Βασιλίσσης, ἐκφωνεῖ ἀπελπιστατικῶς «Χάριν!»

Ἡ Βασίλισσα τὸν θεωρεῖ ἐκπληκτος, ὡς μὴ ἐννοοῦσα· εἶτα διὰ φωνῆς ψυχρᾶς:

— Χάρις; . . . ναὶ, ἰατρέ . . . προσευχηθῆτε· ὁ θεὸς θὰ σᾶς εὐσπλαγχνισθῆ. Καὶ ἐξῆλθε μετὰ τοῦ Ρουίτζ.

Ἡ Ὀνδίνα δὲν ἔζη πλέον.

Ἐκτοτε τὸ ἐκ βυσσίνου παγωτὸν ὠνομάσθη ἐν Νεαπόλει τὸ Παγωτὸν τῆς Βασιλίσσης.

Α. Φραβασίλης

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΑΙΤΩΛΙΚΩ ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

Παρακαλέσαντες τὸν καθηγητὴν κ. Α. Χρηστομάνον νά ἐκθέσῃ ἡμῖν τὴν γνώμην του περὶ τοῦ ἐσχάτως ἐν Αἰτωλικῷ παρατηρηθέντος γεωλογικοῦ φαινομένου, ἐλάβομεν παρ' αὐτοῦ τῆς ἐξῆς σημείωσιν, ἣν ἄσμενοι δημοσιεύομεν.

Ἀξιότιμε φίλε,

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων δημοσίευσιν τοῦ ἐν Αἰτωλικῷ παρατηρηθέντος τὴν 3ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. περιέργου φαινομένου

ἔλαβον παρὰ τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ καθηγητοῦ καὶ φίλου μου κυρίου Δ. Ζαλούχου τὴν ἐπομένην ὥραϊαν καὶ εὐφραδῆ ἔκθεσιν, ἣν παρακαλῶ νὰ δημοσιεύσητε, ἐὰν εὐαρεστῆσθε, χάριν τοῦ πολλοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅπερ παρέχει. Θὰ προσθέσω δὲ προσεχῶς καὶ τινὰς σημειώσεις εἰς αὐτὴν πρὸς ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου τούτου.

Α. Χρηστομάνος.

Σεβαστέ μοι κύριε καθηγητά,

Γνωστὸν βεβκίως ὑπάρχει ὑμῖν ὅτι, τὸ ἐν τῇ Λιμνοθαλάσσῃ Μεσολογγίου κείμενον *Αἰτωλικὸν* ὡς καὶ ἡ πρὸς βορρᾶν αὐτοῦ ἀπύθμενος οὕτως εἶπειν θαλασσία λεκάνη καὶ τὰ ἐκατέρωθεν αὐτῆς ὄρη μαρτυροῦσι, καὶ ὡς ἡ παράδοσις διετήρησε, παρήχθη ἔκ τινος ἐκρήξεως, ἥς ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ καταβύθισις τοῦ πυθμένου τῆς ἀβαθοῦς τότε λεκάνης καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ ὑφισταμένου ἠφιστειογενοῦς νησιδίου.

Ἰδοῦ δὲ τί ἡ παράδοσις λέγει περὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς κωμοπόλεως ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νησιδίου.

Πρὸς τὸ Β. Α. τοῦ Αἰτωλικοῦ μέρος καὶ εἰς ἀπόστασιν 30 λεπτῶν τῆς ὥρας ἀπ' αὐτοῦ, ὑπάρχει ἀρχαία πηγὴ πότιμον καὶ διχυγὲς παρέχουσα ὕδωρ ἐξερχόμενον μὲν τοῦ ὄρους Ἀρκύνθου, χυνόμενον δὲ εἰς τὴν λεκάνην ἀφ' ἧς οὐ πλέον τῶν τριακοσίων μέτρων ἀφίσταται. Ἐντεῦθεν τῆς πηγῆς ταύτης ἦτο ἐκτισμένη ἡ παλαιὰ κωμόπολις Αἰτωλικῆ "Ἐξω χώρα τανῶν καλουμένη. Τὴν κατοικίαν δὲ ταύτην ἀκκτάλληλον προϊόντος τοῦ χρόνου θεωρήσαντες οἱ Αἰτωλικιωταὶ ἕνεκ τῶν περιεκλλόντων αὐτὴν ἐλῶν καὶ τῆς κατακαστιζούσης αὐτοῦς ληστείας, ἠνγκάσθησαν νὰ παρκιτήσωσι καὶ ἐκλέξωσιν ἄλλην ἐπὶ τοῦ νησιδίου ἐκείνου ὅπερ ἐχρησίμευσεν ὡς πρὸ αὐτοῦ τὸ Μεσολόγγιον καὶ τὰ λοιπὰ ἔτι καὶ νῦν τῆς λίμνης νησιδία πρὸς διαμονὴν τῶν ἀλιέων καὶ ἐργασίαν αὐτῶν. Τοῦτο βεβκίως θὰ ἐπενόησαν οἱ μᾶλλον ἀνεπτυγμένοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κάτοικοι, ἀλλὰ διὰ νὰ πείσωσι καὶ τοὺς ἀπλουστέρους πρὸς παραδοχὴν αὐτοῦ ἔδει ν' ἀναμνησθῶσι τοῦ ὄφους τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ κατῴρθωσιν νὰ πείσωσιν ἐκείνους ὅτι ἡ Παναγία ἥς ἡ εἰκὼν εὐρέθη ἐπικνελημένως ἐπὶ τινος θάμνου τοῦ νησιδίου, δὲν ἠρέσκετο εἰς τὴν παλαιὰν αὐτῆς κατοικίαν καὶ ζητεῖ νέαν ἣν μόνη ἐξελέξατο. Τὸ θάμα τοῦτο κελῶς, φαίνεται, παρεστρασθέν ἐπέτυχεν καὶ τὸ νησιδίον ἐγένετο ἡ νέα κατοικία τῆς Παναγίας (Παζαριώτισσας τανῶν καλουμένης ὡς ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς κειμένης) καὶ τῶν Αἰτωλικιωτῶν καταλιπόντων τὴν πρώτην νοσῶδη ἥς σώζονται ἐρείπια.

Ὅτι ἡ χώρα εἶνε ἠφιστειογενῆς μαρτυροῦσι :

Πρῶτον, τὸ πρὸς Β. Α. τῆς λεκάνης θειοῦχον ὄρος ἐξ οὗ ἐξάγεται ἀφθόνως

ἔνυδρος θεϊκὴ τίτκνας καὶ ὅπερ ἐμπεριέχει ὄρυκτὸν θεῖον οὐ ἢ ὑπάρξεις ὑπάρχει γνωστὴ πᾶσι τοῖς τῶν περιχώρων κατοίκαις πλὴν τῶν ἄλλων καὶ ἐκ τοῦ ἐξῆς. Σκάπτοντες κατὰ τὰ πλάγια τοῦ ὄρους τούτου εὐρίσκουσι μεγάλην ποσότητα θεῖου ὅπερ καὶ τοὶ ἀκάθαρτον μιγνύντες μετ' ἀνθρωπικῆς ἀσβέστου οἱ πτωχοὶ κάτοικοι τοῦ ἐπ' αὐτοῦ χωριδίου ἀγίου Ἡλίου μεταχειρίζονται πρὸς θεύωσιν τῶν ἀμπέλων αὐτῶν.

Δεύτερον σημεῖον μαρτυροῦν τὴν ἠφικιστειογενῆ τῆς χώρας κατάστασιν εἶνε τὸ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους ἐκ μικρῶν παραθλασσιῶν ὄπῶν ἀναβρῦον θειοῦχον ὕδωρ ἐξ οὗ μόνον κατὰ τὸ θέρος δύναται τις νὰ προμηθευθῆ ὡς ἐξ ἰδίας πείρας ἀντελήφθην, καὶ νὰ αἰσθανθῆ τὴν θειώδη αὐτοῦ ὄσμῆν καὶ γεῦσιν, ἅτε καλυπτομένων κατὰ τὸν χειμῶνα τῶν ὄπῶν ὑπὸ τοῦ πλήμμυροῦντος θαλασσίου ὕδατος.

Τρίτον ἢ μεγίστη σχετικῶς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς λεκάνης καὶ πρὸς τὸ ἀσήμαντον βάθος ὅπερ παρέχει πᾶσα ἢ ἔκτασις ὀλοκλήρου τῆς λιμνοθαλάσσης ἕως τοῦ κόλπου (Κορινθιακοῦ) ταπεινώσις τοῦ βυθοῦ αὐτῆς.

Τέταρτον ἢ θαυμασίαν ῥωγμὴν τοῦ πρὸς Α. τῆς λίμνης ὄρους Ἀρακύνθου ἢ ἀποτελοῦσα τὸ στενὸν τῆς Κ. λεισοῖρας δι' οὗ διέρχεται ἢ ἀπὸ Τουρλίδος εἰς Ἀγρίνιον ἀγούσα ἐθνικὴ ἀμκξιτὴ ὁδὸς καὶ οὐ οἱ ἀπόκρημνοὶ καὶ φοβεροὶ ἐκατέρωθεν βράχοι διὰ τῶν συμμέτρως ἀλλήλαις κειμένων φυσικῶν ἐποχῶν καὶ ἐξοχῶν αὐτῶν δηλοῦσι τὴν αἰφνιδίαν ποτὲ ἐγκάρσιον διάσχισιν τοῦ ὄρους.

Πέμπτον. Σκάπτοντες πρό τινοσ χρόνου πρὸς ἰσοπέδωσιν τοῦ ἐδάφους παρὰ τῷ χωρίῳ Σταμνᾶ κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ἀπὸ Αἰτωλικοῦ εἰς τὸ ῥηθὲν χωρίον ἀγούσης, εὔρον πολυάριθμα ὄρυκτὰ λείψκνα τεκμηριοῦντα ἀλιγενὲς κοίτασμα, οὗ ἢ ἔρευνα ἀπαιτεῖ καὶ γνώσεις γεωλογικὰς καὶ εὐκαιρίαν ἀνάλογον.

Καὶ ταῦτα μέχρι τῆς παρελθούσης πέμπτης, μαρτύρια τῆς ἠφικιστειογενοῦς τῆς χώρας καταστάσεως. Ἀπὸ τῆς ῥηθείσης ὁμως ἡμέρας ἦτοι τῆς 4 ἰσταμένου, ἔχομεν συμβεβηκὸς λίαν σπουδαῖον, ὅπερ παρέχει ἡμῖν ἀφορμὴν πολλῆς παρατηρήσεως, καὶ ὅπερ οἱ ἀπλούττεροι τῶν κατοίκων τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίης ἐξέλαβον ὡς θαῦμα διότι οὐδέποτε τις εἶπεν ἢ ἐδίδαξέ τι ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, ἐνθα ὁ λαὸς παιδεύεται, περὶ τῶν φυσικῶν ἀλλοιώσεων.

Ἀπὸ τῆς πρώτης τῆς 3ης ἰσταμένου, ἄνεμος σφοδρὸς ἢ μάλλον τυφῶν πνέων ἐνέβαλεν εἰς δεινὸν φόβον τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως Αἰτωλικοῦ, οἵτινες μὴ ἐλπίζοντες ἀλλαχόθεν βοήθειαν ἢ ἐκ τοῦ ὑψίστου, ἐδέοντο ἀπαύστως περὶ ἀπαλλαγῆς ἐκ τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτοῦσ κινδύνου καὶ ἐσκέπτοντο περὶ τελέσεως λιτανείας κατὰ τὴν ἐπιούσαν. Ἀπὸ δὲ τῆς 5 μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐν ἀπάσαις ταῖς οἰκίαις διεχέετο δυσώδης τις ὄσμῆ, ἐμβάλλουσα ἐκάστην οἰκογένειαν εἰς ἀπορίαν, ἥτις προϊούσης τῆς νυκτὸς ἐπετείνετο ὅτε ἐγνώσθη πλέον ἐκ συγγνωήσεως τῶν κατοίκων ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε ἀπο-

φορά περιοριζομένη εἰς τινὰ οἰκίαν ἢ συνοικίαν ἀλλὰ δυσώδεις ἀέριον διακεχυμένον καθ' ἑπάσσαν τὴν περίξ αὐτῶν ἀτμόσφαιραν. Οὐδεὶς δὲ ἠδύνατο ν' ἀποδώσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ἀληθῆ κύτου αἰτίαν, ἀλλ' ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτῷ δοκοῦν ἀπεφάνετο καὶ μάλιστα διότι οὐδεὶς κλονισμὸς τοῦ ἐδάφους προηγέθη, ὅστις νὰ παράσχη τοῖς κατοικοῖς ὑποψίαν περὶ ἠφαισεικκῆς τινος παραγωγῆς, οὐδὲ φαινόμενόν τι φυσικὸν ἢ χημικὸν ἦτο αὐτοῖς αἰσθητὸν μέχρι τῆς πρωίας ὅτε εἶδον τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐκτάκτου τούτου συμβεβηκότος. Ἡ ὄσμη ἐξηκολούθει, ἡ σφοδρότης τοῦ ἀνέμου διετηρεῖτο, ἡ θάλασσα ἐταράσσετο, τὸ δὲ ὕδωρ τῆς λεκάνης κατεθολώθη. Σπουδαίαν ὑπέστησαν ἀλλοιώσιν τὰ χρώματα τῶν οἰκιῶν, ἰδίως πολλῶν τοίχων μεταβληθέντων ἀπὸ ἐρυθρῶν καὶ λευκῶν εἰς μέλανας. Ἐὰ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ κοσμήματα καὶ σκεύη ἠμαυρώθησαν, πολλὰ φάρμακα ἐντελῶς ἠλλοιώθησαν, τὸ δὲ γνωστὸν τσιρότον, οὐ τεμάχιον πέμπω ὑμῖν ὡς δείγμα, ἔλαβεν ἀργυροχρυσοειδῆ μορφήν.

Ἀλλὰ ταῦτα ἦσαν τὰ πρῶτα ἅπερ ἀντελήφθησαν ἕμα ἐγερθέντες οἱ Αἰτωλικιώται, οἵτινες ἔσπευδον εἰς τὸν ναὸν τῆς Παλαριώτισσας, ἵνα δεηθῶσι περὶ κοπάσεως τοῦ ἀνέμου, ὅστις ἐθεωρεῖτο ἡ αἰτία τῆς καταστάσεως ταύτης καὶ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου, καὶ ὅστις εἶχεν ἤδη ἀρχίσει νὰ καταπραύνηται ἐνεκα τῆς καταπεσοῦσης βροχῆς, ἣτις ἐπανκληθεῖσα ἐκάθαρε καὶ τὴν ἀτμόσφαιραν, τῇ ἀρωγῇ τῆς Μαυρομάτας (Παιαγίως) κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν ἀπλουστέρων. Ὡστε περὶ τὴν ἐσπέραν οὐδὲν ἴχνος πλέον ὑπῆρχε τοῦ δυσώδους ἀερίου διακεχυμένον ἐν τῇ πόλει ἀπρόσιτον ὅμως ἦτο ἕως χθὲς τὸ κέντρον τῆς λεκάνης, ἐφ' οὗ διεχέετο τὸ ἀέριον λίαν πεπυκνωμένον, δι' ὃ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀποπειραθέντων ἠδυνήθη νὰ μεταβῇ διὰ πλοικρίου εἰς τὴν ἀντίπεραν Β. ἀκτὴν αὐτῆς.

Πρὸς τὴν ἐσπέραν τῆς παρσκευῆς, ἰδίᾳ δὲ τὴν πρωίαν τοῦ σαββάτου, ἡ βορραία ἀκτὴ τοῦ νησιδίου πκρίστικα εἰς τοὺς κατοίκους θέαμα μεγαλοπρεπέστατον. Χιλιάδες ἰχθύων πκντὸς μεγέθους, τῶν μὲν τεθνηκότων, τῶν δὲ νεναρκωμένων καὶ ἄλλων ἐν μεγάλῃ ταραχῇ εὕρισκομένων, καὶ ζητούντων τρόπον τινὰ διέξοδον ἵνα διαφύγῃσι τὸν θάνατον, ὃν τὸ ἀέριον τοῖς παρσκευάζε, ἐπέπλεον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων. Τότε πᾶς ἀνὴρ, πᾶσα γυνὴ καὶ πᾶν παιδίον ἠύχριστετο μεγάλως νὰ συλλάμβῃν ἐξ αὐτῶν ἢ διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ κοφίνων ἢ ὅπως ἄλλως ἠδύνατο ἕκαστος. Τοῦτο δὲ ἐπανελήφθη κατὰ τὴν Κυριακὴν (ὅτε παρρευρέθη καὶ ἐγὼ ἐκεῖ) καὶ σήμερον. Πλοῖα πληρωθέντα τοιούτων ἰχθύων ἀπεστάλησαν εἰς Πάτρας, ἡ δὲ ἐπαρχία Μεσολογγίου καὶ Ἀγρινίου, ἀφθόνως ἐπορεύθησαν πρὸς ἐφήμερον χαρὰν καὶ ὠφέλειαν τῶν Αἰτωλικιωτῶν, οἵτινες ἔπαθον τὸ αὐτὸ μετὰ τῆς Λίσωπείου γυνῆς, ἣτις ἀποκτείνασα τὴν χρυσοῦν ὠδὸν αὐτῇ τίκτουςαν ὄρνιθα, ἐστερήθη διὰ παντὸς τῆς πολυτίμου καθημερινῆς καρπώσεως, με μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι οὗτοι δὲν εἶνε αἴτιοι, ὡς

ἐκείνη, τῆς συμφορᾶς ταύτης· διότι τὸ συμβᾶν τοῦτο θ' ἀπαλλάξῃ ἐπί τινα τοῦλάχιστον ἔτη τοὺς ἄλιεῖς τοῦ Αἰτωλικοῦ ἀπὸ τῆς ἐργασίας αὐτῶν, κατέστρεψε δὲ σχεδὸν τὸ ἐντεῦθεν τοῦ Αἰτωλικοῦ ἰχθυοτροφεῖον Πόρον καλούμενον.

Μέγας ἤδη κατέχει πάντας φόβος περὶ ἐπικειμένης προσεχοῦς τινος ἐκρήξεως, ἕκαστος δὲ τῶν μᾶλλον ἀνεπτυγμένων φιλοτιμεῖται πῶς νὰ εὕρῃ ἐπιτυχέστερον τρόπον ἵνα πείσῃ τοὺς ἀπλουστέρους ὅτι δὲν κεῖται μακρὰν ἢ στιγμὴ τῆς καταστροφῆς.

Ἐγὼ δὲ ὁ ἐλάχιστος τῶν ὑμετέρων μαθητῶν, θεωρῶν ἑμαυτὸν ὑπόχρεον ν' ἀνακοινώσω ὑμῖν τὴν εἶδησιν ταύτην, τολμῶ νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν κρίσιν σας τὴν ταπεινὴν μου ἐξήγησιν, ἣν ἔδωκα εἰς τὸ ἔκτακτον τοῦτο φαινόμενον.

Ἰποτίθηναι ὅτι ἐν τῷ βυθῷ τῆς λεκάνης ἐγένετο μικροτάτη τις ῥωγμὴ συγκοινωνοῦσα εἴτε κατ' εὐθεῖαν εἴτε πλαγίως μετὰ τοῦ πυρῆνος τῆς σφαίρας, ἥτις δὲν θὰ ἦνε βεβαίως νῆα ἀφοῦ οὐδεμίαν προηγῆθη δόνησιν τοῦ ἐδάφους ἢ κρότος· ἐκτὸς ἂν ἡ δόνησις αὕτη δὲν ἐγένετο αἰσθητὴ ἕνεκα τῆς ταραχῆς καὶ τοῦ θορύβου, ὃν ἐπροξένει ὁ σφοδρὸς ἄνεμος. Τὸ δὲ ἐκ τῆς ῥωγμῆς ταύτης ἀναδοθὲν ἄχρουν ἀέριον, ὅπερ κορέσαν τὰ ὕδατα τῆς λεκάνης διεχύθη καὶ εἰς τὸν περικαλύπτοντα τὴν χώραν ἀτμοσφαιρικὴν ἀέρα, δὲν ἦτο ἄλλο τι, φρονῶ, κατὰ τὰς εἰδικωτέρως ἄς περὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ ἔσχον πληροφορίας, εἰμὴ ὑδροθεῖον.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 7 Δεκεμβρίου 1881.

Διατελῶ μετὰ τοῦ προσήκοντος ὑμῖν σεβασμοῦ
ὅλως ὑμέτερος

Δ. Ι. Ζαλοῦχος.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Κατὰ τοὺς δύο παρελθόντας μῆνας καὶ τὰς ἀρχὰς δὲ μεσοῦντος καὶ πάλιν ἱκανὰ παρέσχεν ὁ Πειραιεύς τῆς ἀρχαίας τέχνης λείψανα καὶ ἐκ τῶν κατὰ γῆν σκαφῶν καὶ ἐκ τῆς ἄλλης τῆς κατὰ τὴν θάλασσαν διὰ τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ λιμένος ἐρεύνης, ὧν τὰ περισσότερα μετενεχθέντα μέρος ἀπετέλεσαν τῆς ἐν τῷ γυμνασίῳ συλλογῆς μετὰ τινος τεμαχίου ἐν Αἰγίνῃ πρὸ τινος ἀνευρεθέντος καὶ ἐκεῖθεν μετενεχθέντος. Ταῦτα ἐξῆς κατ' εἶδος καταλέγω ἐν ἐκτενεστέρα περιγραφῇ ἀπὸ τῶν συντόμων σημειώσεων τῶν δεδομένων μοι ἅμα τῇ ἀνευρέσει.